

”Herra, meidän Jumalamme, Herra on yksi”

2.oppitunti Isak Pensiev 14.4.2012

Ystävät, me jatkamme oppituntia, joka avaa meille juutalaisia käsitteitä ja juutalaista näkökulmaa sekä Uuteen- että Vanhaan testamenttiin. Tänään meillä on hyvin vaikea aihe, joka on juutalaisen uskon perusta: Jumala on yksi. Se on juutalaisen uskonperustan kulmakivi, usko yhteen Jumalaan on kulmakivenä juutalaisten elämässä ja uskonnossa. Haluan korostaa, että käsitys, että Jumala on yksi, se ei edes ole niin kuin usko siihen, että Jumala on yksi.

Näemme, miten apostoli Paavali käsittelee sitä asiaa juutalaisesta näkökulmasta.

1. Kor. 8: 4 kertoo meille Paavalin näkökulman asiaan:

” Niin tiedämme, ettei maailmassa ole yhtään epäjumalaa, ja ettei ole muuta Jumalaa kuin yksi.” Ottakaa huomioon: Paavali ei kirjoita tässä sanassa, että me uskomme näin. Vaan Paavali kirjoittaa: ” Niin, me tiedämme... ” Eli tämä kysymys uskosta yhteen Jumalaan ei mene edes kysymyksen alaiseksi. Se on niin kuin matematiikassa on aksiooma-asia, jota ei voi muuttaa. Mutta me saamme Sanassa vahvistusta niihin tietoihin, millä tavalla Jumala ilmoittaa itsensä.

Nyt haluamme katsoa vähän laajemmin ja nähdä, minkälaisia käsityksiä Jumalan Sana antaa tästä Jumalan ilmestyksestä muiden uskontojen rinnalla. 2. Mooseksenkirjassa 15: 11 Sana puhuu meille: ” Herra, kuka on sinun vertaisesi jumalien joukossa? ”

Voimmeko käsitellä, ja voiko kirjallisuus ottaa vastaan sen ajatuksen, että on olemassa muita jumalia? Todellisuudessa se ei pidä paikkaansa. Mutta voimme nähdä kirjallisuudesta ja Sanasta, että on olemassa muita voimia, jotka ovat todellisia. Nämä ulkopuoliset voimat voivat olla ihmisten voimia tai enkelien voimia. Sanasta me löydämme selityksen, miten näitä ulkopuolisia voimia nimitetään. Ne voivat olla tuomareita. Tai korkeat voimat. Hepreaksi voidaan käyttää sanaa El. tai monikossa Elohim. Käännämme sen kuvaannollisesti sanaksi jumala tai jumalia. Sanassa me näemme, että itse Jumala kuvailee itseään Tuomarina; Hänellä on valta. Sen tähden näitä heprean sanoja El ja Elohim voi käyttää myös Kaikkivaltiaan Jumalan nimenä. Mutta kokonaisuudessa kaikki juutalainen kirjallisuus ja Jumalan Sana vahvistaa sen, että kaikki maailman voimat on alistettu Kaikkivaltiaan Jumalan alle, joka on yksi. Sen tähden me voimme sanoa, että juutalainen monoteismi eli usko yhteen Jumalaan on aina vastakkainen pakanakansojen monijumalaiselle uskonnolle.

Kirjoituksissa ei kielletä sitä, että maailmassa on olemassa muita voimia. Jumalan Sana vahvistaa myös, että niillä ulkopuolisilla voimilla on valtaa.

Pakanuudessa uskotaan näiden epäjumalien voimaan, ja he käyttävät sitä. Mutta Jumalan Sana aina vahvistaa sen, että Israelin Jumalan voima ja valta on korkeampi kuin pakanallisten jumalien voimat. Kaikkein tärkeintä on se, että epäjumalien voimat ovat aina Jumalan kontrollin alla.

Sitten toiseen vaikeaan aiheeseen, missä me näemme jatkuvan ristiriidan ja dialogin. Tämän päivän siviilimaailmassa on vain vähän moniin jumaliin uskovia ihmisiä. Mutta hyvin suurella osalla ihmisiä on nähtävissä toinen ongelma: käsitys, että maailmassa on vain kaksi vastakkaista voimaa, jotka taistelevat keskenään.

Myös kristityt uskovat yhteen Jumalaan. He käyttävät Sanaa sillä tavoin, että on olemassa Jumala ja vihollinen, joka on Saatana. Ja nämä keskenään taistelevat ihmisten sydämistä. Tästä keskustelusta tulee käsitys, että kristityt antavat suuren voiman Saatanalle ja vertailevat Saatanan voimaa Jumalan voiman rinnalla. Ja että Saatana pystyisi taistelemaan Jumalan kanssa. On monta syytä siihen, miksi tällainen käsitys on syntynyt heille. Ensisijaisesti tämän näkökulman voi selittää sillä, että on olemassa pahoja ja hyviä voimia. Koko ihmiskunnan historian aikana kaikkien kansojen kesellä on yritetty selittää, miksi ihminen kärsii ja mistä se johtuu. Ihminen haluaa itse selittää, miksi hän joutuu kärsimään. Jobin kirjassa me näemme tämän hyvän ja pahan taistelun. Ja siitä löytyy paljon vastauksia siihen, miksi ihminen kärsii, mutta siitä huolimatta emme voi löytää yksimielistä vastausta, joka yksin olisi oikein. Jobin kirja tarjoaa monia näkökulmia eikä kukaan tiedä, missä vaiheessa ne toimivat ja missä ei.

Toisena syynä tämän keskustelun syntymiseen voimme nähdä Persian uskonnon ja kulttuurin suuren vaikutuksen kristillisen uskon syntymävaiheessa. Persian uskonto sisältää sen käsityksen, että maailmassa on kaksi voimaa; toinen on hyvä ja toinen paha. Tämä käsitys on vaikuttanut hyvin tiiviisti muihin uskontoihin ja kulttuureihin. Tähän Persian uskonnon käsitykseen näemme hyvin yksimielisen vastauksen profeetta Jesajan sanasta. Jes. 45: 7. Herra puhuu Kooresille, joka oli persialainen kuningas. Tämän kuninkaan tehtävä oli hyvin positiivinen, koska hän paljon vaikutti Israelin kansaan ja auttoi tätä Babylonista vapautumisessa. Sen tähden Jumala varoittaa profeetan kautta, jotta Israelin kansa ei saisi vaikutteita Persian kuninkaan uskonnosta.

Jes. 45: 7:” Minä, joka teen valkeuden ja luon pimeyden, joka tuotan onnen ja luon onnettomuuden; minä, Herra, teen kaiken tämän. ” Tämän profeetan sanan kautta me näemme, että Kaikkivaltias Jumala kontrolloi kaikki maailman prosessit. Kaikki tulee Jumalalta, niin hyvät asiat kuin ne huonotkin asiat, joita emme halua hyväksyä. Tämä on hyvin tärkeä määritelmä ja käsitys. Ja tämä Jesajan jae on juutalaisten viisaiden keskuudessa niin tärkeä, että se on otettu joka aamuiseen rukoukseen alkusanoiksi. Tässä me näemme, että sekä juutalainen

usko että juutalainen traditio ja kirjoitukset vahvistavat ajatuksen, että kaikki voimat maailmassa on alistettu Jumalan alle, sekä hyvät että pahat; Jumala hallitsee niitä.

Sitten kaikkein vaikein kysymys, minkä jokainen voi esittää itselleen: mikä on kolminaisuus? Ja miten se vastustaa juutalaisen uskonnon perustetta: uskoa yhteen Jumalaan? Tämä on hyvin vaikea kysymys, ja minä luulen, että emme saa siihen heti kaikkia vastauksia. Luulen, että loppujen lopuksi löydämme oikean vastauksen tuohon kysymykseen, mutta siihen kuuluu varmasti muutamia opetustunteja. Haluan korostaa sitä, että jostain syystä tätä kysymystä sekä vastausta siihen on hieman liikaa korotettu. Monelle ihmiselle tänä päivänä kolminaisuuskysymys ei ehkä sisällä sitä, onko se uskonnon tai elämän peruste. Sitä käytetään enemmänkin määräämään, oletko sinä samalla puolella kuin minä. Oletko ystävä vai ryhmäni ulkopuolella?

Tässä opetustunnissa pyrin ottamaan ensin pois kaikkein radikaalimmat näkökulmat. Muut pienet piirteet me voimme käsitellä myöhemmin seuraavalla oppitunnilla.

Tänä päivänä monien kristillisten seurakuntien käsitys kolminaisuudesta perustuu suurilta osin epämääräisyyteen; eivät he itse käsittele, mitä se käytännössä tarkoittaa. Ensimmäisillä vuosisadoilla monella kristillisellä virkamiehellä ja papilla ei ollut riittävästi edes ilmaisia, joilla he voisivat määritellä raamatullisia asioita. Toisaalta heillä ei ollut riittävästi sanallista aineistoa nimittämään näkymättömiä, hengellisiä asioita. Ensimmäisillä vuosisadoilla kirkko oli rikkonut suhteensa olemassa olevien juutalaisten kanssa. He eivät pystyneet ottamaan valmiina juutalaisten keräämää vuosisataista tiedostoa Jumalasta ja hengellisistä asioista. Mutta hyvin yllättävänä voimme havaita, että juutalainen historia ja käsitys voi auttaa meitä löytämään vastauksia omiin kysymyksiimme. Myöhemmin voimme keskustella tästä aiheesta.

Nyt haluan vain ottaa yhden kulman keskusteltavaksi. Tämä käsittelee Jumalan kuvaa kolmessa persoonassa. Sana persoona muodostuu sanasta kuva, kasvot. Kirkolliset edustajat vuosisatojen alussa alkoivat käyttää määritelmää: kolme kuvaa, kolme persoonaa. Ensiksi tuli sana kuva ja myöhemmin tuli sana persoona. Kreikkalainen alkuperäinen sana oli yritetty kääntää latinankielelle. Miksi me voimme tänään väittää, että nämä käytetty termit ovat epäonnistuneet? Koska jokaiseen persoonaan sisältyy jonkinlaisia henkilökohtaisia määritelmiä, joilla voi kuvailla häntä. Ja nimenomaan jokaisen persoonan erityisyys on siinä, että hänelle pitää määritellä oma voima ja oma tahto. On mahdotonta käsitellä, että Jumalassa voisi olla monta voimaa ja monta tahtoa. Jos Yksi Jumala on kaiken maailman Kuningas ja Hän kontrolloi kaikkia voimia, niin sen johdosta Hänellä pitää olla vain yksi jumalallinen tahto ja voima. Lyhyesti sanottuna:

Jumala ei voi väitellä ja riidellä itsensä kanssa. Hänen suhtautumisensa todellisuuteen ja tapahtumiin ei voi riippua Hänen hyvistä tai huonoista mielialoistaan. Tässä jo alkuvaiheessa me voimme yksimielisesti yliviivata sen ajatuksen, että Jumalalla olisi monta tahtoa ja monta mieltä. Jumala ei voi olla ristiriidassa itsensä kanssa.

Toisaalta me huomaamme sen asian, miten Jumala ilmestyy maailmalle ja hänen toimintatapansa ovat hyvin erilaisia ja monipuolisia. Jumalan Sanaa ja juutalaista kirjallisuutta tutkivat juutalaiset viisaat väittävät, että Jumala ilmestyy maailmalle eri tavoin sen tähden, että Jumalalla on erilaiset nimet; Hänellä on monta nimeä. Tällä oppitunnilla olen jo maininnut Jumalan nimen Elohim. Tämä sana voi kuvailla Jumalaa Luojana ja Tuomarina. Sanassa käytetään myös hyvin usein Jumalan nimeä Adonaj. Jumalan nimi Adonaj kuvailee Jumalan piirteitä. Jos sana käännetään, se tarkoittaa Herraa. Adonaj kuvailee, että Jumala on armollinen ja haluaa olla ihmisten kanssa. Että Hän kantaa ihmisistä huolta.

Näemme Sanasta, että Jumala käyttää hyvin usein Adonaj-nimeä ilmestyessään profeetoille. 1. Moos. 1: 27 Jumalasta käytetään hepreankielen sanaa Elohim:
 ” Jumala loi ihmisen omaksi kuvaksensa, Jumalan kuvaksi hän hänet loi; mieheksi ja naiseksi hän loi heidät. ” Mitä se tarkoittaa: Jumalan kuvaksi? Traditionaalisten juutalaisten viisaiden kommentoijien mukaan Jumala loi ihmisen sillä kuvalla, millä Hän haluaa itse ilmestyä profeettojen kautta. Profeetat olivat Jumalan kanssa yhteydessä sillä tavoin, että he jollakin korkealla hengellisellä tasolla näkivät Jumalan ihmisen muodossa. Ei voi todellisuudessa kuvitella, että Jumala olisi ulkonaisesti samanlainen kuin ihminen. Mutta Jumala teki päätöksen avautua ja ilmestyä ihmisille tässä muodossa. Niin kuin Jumala olisi halunnut keskustella kuin opettaja oppilaansa kanssa tai ystävä ystävänsä kanssa. Tai niin kuin kuningas palvelijansa kanssa.

Juutalaisessa kirjallisuudessa on olemassa Targumit, jotka on käännetty arameankielestä. Niissä me voimme nähdä avaimen Jumalan monimuotoisuuteen. Sellaisesta paikasta, missä Tanach kuvailee Jumalaa niin kuin ihmiskuvana - että hän ilmestyy ihmisille ihmisen muodossa - Targumissa käytetään nimitystä memra. Suoraan käännettynä se tarkoittaa sanaa tai lausetta. Esimerkiksi 1. Moos. 19: 24: ” Ja Herra antoi sataa Sodoman ja Gomorran päälle tulikiveä ja tulta, Herran tyköä taivaasta. ” Tässä näemme kaksi Herran nimen määritelmää. On joku, joka käy Sodoman ja Gomorran päälle ja antaa tulta ja tulikiveä. Loppujakeessa sanotaan, että Herran tyköä Taivaasta: on olemassa joku, joka käsittelee asioita Taivaassa. Miten tämä on mahdollista? Targumista me löydämme vastauksen tähän ongelmaan. Targum selittää tuon sananpaikan näin: ” Memra antoi sataa Sodoman ja Gomorran päälle tulta ja tulikiveä Herran tyköä Taivaasta. ” Niin kuin Adonaj.

Tässä me näemme, että on olemassa Herra, joka on Taivaassa, ja on olemassa Hänen ilmestymisensä jossain määrin tässä maailmassa. Juutalainen traditio selittää, että Jumalan ilmestyminen maailmassa on määritelty sanalla memra. Eli sana. Ja tällä memralla on sama tahto kuin taivaallisella Herralla. Ja me saamme vahvistuksen tähän selitykseen, kun me katsomme Jeshuan rukousta Getsemanen puutarhassa. Luuk. 22: 42, jakeen lopussa: ” Älköön kuitenkaan tapahtuko minun tahtoani vaan sinun. ” Eli taivaallisen Isän tahto ja maailmaan tulevan Sanan tahto on samanlainen. Te näette kuinka vaikea on selittää tämä asia, ja vielä vaikeampi ymmärtää sitä. Mutta Jumalan voiman avulla me yritämme selvittää näitä vaikeita asioita.

Teemme johtopäätöksen tästä oppitunnista. Näemme, että se, että Jumala on yksi, ei ole kysymys vain uskon perusteella. Mutta Jumala yksin on antanut tiedon itsestään ilmestyksen kautta. Se ei ole ainoastaan usko, vaan tietoja, joita Hän on antanut ihmiskunnalle. Ja sen tiedon, että Hän on yksi, ei ole muita jumalia. Eikä maailmassa ole olemassa minkäänlaisia voimia, jotka eivät olisi riippuvaisia ja alistettuja Hänelle. Eikä Jumalassa voi olla montaa tahtoa. Eikä voimia voi olla kaksi, kuten persialaiset käsittelevät. Ei myöskään voi olla monta jumalaa, kuten pakanuudessa on uskottu. Tämä on kaikkein tärkein johtopäätös, jonka me voimme tehdä tästä oppitunnista. Seuraavalla oppitunnilla me voimme käsitellä, miten me voimme ymmärtää, että Jumala on yksi, ja että siitä huolimatta Hänellä on monia puolia, jotka kuvaavat Häntä.